

DE WANK

nr. 289
Augustus 2024

P.24

VETERANENDAG 2024

IN DIT NUMMER

P.10

RADIOPROBLEMEN SLAG OM ARNHEM

P.16

KANON 75 MM, MODEL 1897 (DEEL 2)

P.26

BUMERANG ALS MODEL

DAF M40 1946

Ik hoor u denken, dat klopt niet, die bestaat niet! Nou, dat heeft maar een haar gescheeld. De pantserplaten waren besteld en ze zijn naar verluud ook geleverd (vanuit Luik) maar gelukkig door DAF onder water gehouden.

Een van de geplande verbeteringen was de aangedreven vooras. Het zou een zeer potente verkenningswagen zijn geweest. Nou is er door de Colijn foto's bewijs dat het prototype van de M39 de oorlog overleefde en bovendien dat die zijn leven als Pantrado2 is gestart. Het zou logisch zijn geweest om dat prototype weer verder te

verbouwen. Door de techniek van de YA328 in een pantseruitvoering te brengen is de YP408 ontstaan en de M39 verschroot.

Dit 1:35 3D geprinte model is een unicum. Zijn 1:72 broertje is te koop en het 3D file is maar matig geschikt om zo groot te printen. De lampkasten achter waren erg vervormd. De ribbels van het printen zijn lastig te schuren met zo veel kleine details in de buurt. Het materiaal is erg breekbaar, bijna als glas. Dus wat doe je met zo'n ding? Ik heb al een hele verzameling modellen die wat verkeerde details hebben Gewoon bouwen dus! En die grote vooras? Nou, dan is'tie dus voor een M40.

Marcel bedankt! Hij krijgt een ereplaatsje.

Groetjes, Piet van Hees

FOTOREPORTAGE

Ledenbijeenkomst IJzendoorn

Op 7 april was het weer tijd voor de eerste bijeenkomst van dit jaar. Net als vorig jaar werden we zeer welkom geheten door de schietsportvereniging "Le Cartouche" in IJzendoorn. Meer mensen dan vorig jaar verzamelden zich op de 100 meter baan waar de tafels werden gevuld met gebouwde en ongebouwde modellen. Er werd ruimte ingericht voor de modelbouwwedstrijd en voor de verschillende aanwezige bouwgroepen.

Net als vorig jaar waren de broodjes en koffie lekker en werden meerdere schietdemonstraties gegeven. Speciale 'gast' hierbij was een originele Thomson pistoolmitrailleur uit 1944.

Op deze pagina's een fotoserie van de modelbouwwedstrijd. Foto's van Eric Reits en Marcel von Hobe

Radioproblemen tijdens de Slag om Arnhem

DOOR TON BURGER

Dit artikel is geschreven voor het verenigingsblad van de Surplus Radio Society. Een SRS-lid die ook TWENOT-lid bleek te zijn wees mij er op dat het voor TWENOT ook heel interessant kon zijn.

"We haven't been able to contact anyone, Sir. It appears the sets have been delivered with the wrong crystals."

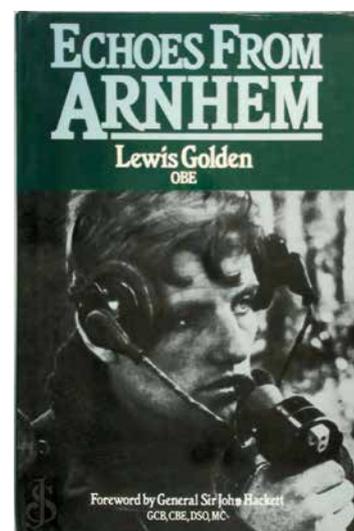
Zo wordt geroepen in de 1977 klassieker "A bridge too far". En vervolgens neemt de halve wereld die veronderstelling over als de reden waarom alle communicatie bij Oosterbeek/Arnhem heeft gefaald. Tijdens die eerste fase waarbij HQ nog op de landingsplaatsen stond hebben ze inderdaad problemen gehad en ze zullen best gedacht hebben datwv ze verkeerde kristallen hadden. Maar het is wat ze in de film zeggen: het is een aanname. Want de problemen werden veroorzaakt door een opeenstapeling van allerlei zaken. Het SRS-bulletin heeft er al vaker aandacht aan besteed. En SRS-leden hebben proeven gedaan waarbij communicatie goed mogelijk is gebleken in dat gebied. (Maar niet onder dezelfde omstandigheden...) Daarnaast heeft Urquhart bij aankomst in Hartenstein geroepen dat "alle communicatie faalt".

Wat op dat moment meer een gevoelsuiting was dan een feit, want hij kon niet weten wat er binnen de troepen allemaal wel en niet gebeurde. Vanwege slechte communicatie !

Er is een goed boek geschreven, "Echoes from Arnhem" (1984, ISBN 9780718305215) waarin een hoop feiten worden genoemd waarom de communicatie faalde. En voorbeelden van wèl geslaagde verbindingen. Er is informatie uit dit boek gebruikt voor artikelen, maar na het lezen van het boek leek het mij nuttig er een uittreksel van te maken. Dat geeft een veel breder beeld van wat er allemaal heeft gespeeld dan een artikel over slechts enkele aspecten.

AFSTANDEN:

De apparatuur die gebruikt werd (WS18 / WS68P / WS22) was ontworpen voor communicatie tot ongeveer 3 mijl. De afstand van de heide tot de brug was veel groter. Afstanden tot 8 mijl waren geen uitzondering. De kwaliteit

"The march to Ft. Riley." 75 mm gun of Battery A", 1st Field Artillery with men in position. The 1st Field Artillery from Ft. Sill, Okla. At Ft. Riley, Kan. To participate in maneuvers with the Cavalry

DEEL 2

Kanon, 75 mm, model 1897

DOOR KEES BLIJLEVEN

DE AMERIKANEN ONTDEKKEN HET GEHEIM

Toen de Verenigde Staten in 1917 ook bij de oorlog betrokken raakten bleek uit berekeningen dat zij 6.798 stukken veldartillerie nodig zouden hebben. In feite hadden zij er slechts 600 zodat hier iets aan moest worden gedaan. Een aantal redenen leidde er toe dat men het Franse 75 mm kanon als standaardwapen voor het Amerikaanse leger adopteerde. Men kocht van de Fransen 1.828 kanonnen voor de Amerikaanse Expeditionaire Strijdmacht, waarbij een overeenkomst werd gesloten om het kanon in Amerika te produceren.

Vanaf het moment dat het kanon ontworpen was hadden de Fransen het terugloopsysteem van de "75" geheim kunnen houden en ze deden er alles aan om dat zo te houden. Toen er dan ook een Amerikaanse officier naar Frankrijk kwam om de fabricage van het kanon te bestuderen werd hij ook volledig in dit aspect van geheimhouding geïndoctrineerd.

Toen hij terugkeerde in Amerika en eerst een maand verlof kreeg verborg hij de tekeningen en nadat hij weer aan het werk was gegaan slaagde hij erin dit aspect goed over te brengen aan de andere Amerikanen. Op het laatst durfde de Intendance de tekeningen bijna aan niemand meer te laten zien. Dit was een groot nadeel voor de toekomstige fabrikanten. Toen de plannen uiteindelijk

75mm gun used as a antitank, Btry. "B", 47th Field Artillery, using direct fire on advancing tanks. Army Maneuvers near Wadesboro, N.C. 3 Nov. 1941

onthuld werden had men de tekeningen van bepaalde onderdelen in vier stukken gesplitst en die allemaal bij verschillende fabrikanten ondergebracht zodat niemand ooit een complete tekening kreeg te zien.

De rest van het leger maakte zich minder zorgen. Toen een stuk van een oefenbatterij "75's" in Fort Sill uit elkaar spatte pikte de opleidingsstaf het terugloopsysteem, haalde het uit elkaar, zaagde het over de lengte door en maakte op die manier een opengewerkt model voor instructie-doelinden. De verbindingsofficier van het Franse leger kreeg (volgens de historie) bijna een hartaanval waarna hij zich naar de ambassade in Washington spoedde om te klagen over het onthullen van dit Franse geheim. Het was dan ook niet verbazingwekkend dat een Amerikaanse officier in het openbaar suggereerde dat hij van mening was dat de Fransen liever de oorlog zouden verliezen dan het geheim van de 75 mm kwijt te raken.

WAT WAS HET GEHEIM?

Waar bestond dat geheim nu uit? Het afsluitmechanisme en de bijzonder goed afgewerkte zuiger die weinig tolerantie had. Niets meer, niets minder. Het feit dat dit allemaal handwerk was deed de Franse regering de uitspraak doen dat zij eraan twijfelde dat welke Amerikaanse firma dan ook het systeem operationeel zou kunnen

DAF's voor België

Belgisch leger kiest voor DAF-TATRA vrachtwagens.

Begin 2021 kreeg DAF een grote order van de Belgische krijgsmacht voor de levering van 879 "all wheel drive CF Military Trucks". 636 hiervan worden 2-assige trucks met een 4x4 aandrijflijn worden, de overige 243 worden 4 assig met een 8x8 aandrijflijn.

Voor de uitvoering van deze order werkt DAF nauw samen TATRA TRUCKS dat de aandrijflijnen gaat leveren. Dit resulteert in een uniek chassis-concept met een eersteklas aandrijflijn en een centrale, dragende buis waaraan een onafhankelijke wielophanging wordt gemonteerd. Dit geeft de CF Military ongeëvenaarde off-road-capaciteiten en uitzonderlijk rijcomfort, zelfs in de meest uitdagende terreinen. De trucks worden aangedreven door een 10,8 liter PACCAR MX-11 (4x4) of een 12,9 liter PACCAR MX-13 (8x8) motor met vermogens van 410 pk tot 460 pk.

Andere partners zijn HIAB als leverancier van de haakarmsystemen, VS-Mont (Slowakije) levert de kipperopbouw en het Tsjechische Porgest de laadbakken. 352 voertuigen worden uitgerust met een geavanceerde ballistische cabine, geleverd door TATRA DEFENCE VEHICLES.

De feitelijke productie van de voertuigen wordt op drie locaties uitgevoerd. De cabines worden gebouwd in de DAF-fabriek in het Belgische Westerlo, de motoren in de motorenfabriek van DAF in Eindhoven en de chassis bij TATRA TRUCKS in Tsjechië.

Het volledige onderhoud kan worden uitgevoerd door het professionele DAF-dealernetwerk met 27 locaties in België en door de meer dan 1.100 dealers wereldwijd. Voor de beschikbaarheid van onderdelen kan de DAF-dealerorganisatie overal ter wereld rekenen op de steun van PACCAR Parts.

DAF Trucks levert de 879 vrachtwagens in verschillende uitvoeringen. Van de 636 lichte vrachtwagens type 4x4 komen er drie versies: 410 stuks die een kleinere container kunnen dragen, 174 in een versie met laadbak en 52 in een versie met laadbak en kraan.

Veteranendag 2024

FOTO'S WIM DEN DUNNEN

Wim den Dunnen is altijd met zijn camera onderweg en zo ook op 29 juni 2024. Langs de route vond hij een mooi plekje om de parade te zien. Hier en aantal foto's van de voorbij rijdende stoet.

